

ons kenmerk: JL
uw kenmerk: --

contactpersoon
Kris Snijkers
Algemeen Directeur
T +32 492 72 29 88
kris.snijkers@vvsg.be

datum: 08/09/2022
bijlagen: --

Aan de heer Alexander De Croo
Eerste minister
Wetstraat 16
1000 Brussel

Federale steun aan lokale besturen n.a.v. energiecrisis en oplopende inflatie

Mijnheer de eerste minister,

Op 6 september 2022 bracht het Planbureau nieuwe inflatieverwachtingen uit voor de periode 2022-2023. Als die bewaarheid worden, zullen de lonen bij de overheid, en dus ook bij de lokale besturen, van nu tot eind 2023 nog vijf keer met 2% worden verhoogd, los van de baremieke en andere stijgingen. Daardoor zullen de jaarlijkse loonkosten in 2023 alleen al door de opeenvolgende indexaanpassingen 16,6% hoger liggen dan die van 2021. Deze enorme budgettaire meerkosten komen boven op de extra uitgaven voor energie én de kosten die samenhangen met de hulpvragen bij het OCMW die nog zeer sterk verder zullen stijgen. Een meer structurele uitgavenstijging, nl. die van de statutaire pensioenlasten, wordt door de oplopende inflatie extra versterkt. We voegen er nog aan toe dat ook de politie- en hulpverleningszones met dezelfde indexeringen worden geconfronteerd, en niet anders zullen kunnen dan een deel van die factuur bij de gemeenten leggen.

Het is voor de meeste Vlaamse lokale besturen budgettair onmogelijk om deze explosie van de uitgaven op te vangen, zonder ofwel zwaar in te grijpen in de geplande investeringen (die stuk voor stuk nodig zijn voor meer duurzaamheid, betere en veiligere fietspaden, beheer van wateroverlast en droogte, verdere digitalisering, enz.) ofwel de belastingen fors op te trekken. Het feit dat door de indexering van de kadastrale inkomens vanaf volgend jaar ook de ontvangsten beginnen te stijgen, biedt slechts gedeeltelijk soelaas, en wel omdat deze groei enerzijds met vertraging komt en anderzijds slechts geldt voor een beperkt deel van de gemeentelijke inkomsten. Voor een eerste gedeeltelijke impact van de geïndexeerde lonen op de ontvangsten uit de aanvullende personenbelasting is het zelfs wachten tot eind 2023.

De VVSG weet dat de bevoegdheid voor het toezicht op en de financiering van de lokale besturen in eerste instantie bij de gewesten ligt. Toch bezit ook uw regering een aantal hefbomen om ervoor te zorgen dat de lokale besturen als eerstelijnsverantwoordelijke in staat

blijven om de essentiële rol te vervullen die de samenleving van haar verwacht. We denken concreet aan de volgende punten, die dringend een oplossing moeten vinden:

- Een structurele cofinanciering van de statutaire pensioenlasten van de lokale besturen via het Gesolidariseerd Pensioenfonds. Nu staan de lokale besturen, in tegenstelling tot de stelsels van de werknemers en de zelfstandigen, helemaal zelf in voor de pensioenfactuur. Ook de Gewesten en Gemeenschappen rekenen voor de pensioenen van hun statutairen op de federale Schatkist. Alleen de lokale besturen blijven hiervan verstoken. Uit ramingen van de Federale Pensioendienst blijkt dat die pensioenfactuur van nu tot 2027 met ruim 5% per jaar stijgt, wat financieel onhoudbaar wordt.
- Een robuuste financieringswet voor de lokale politie (in de plaats van de jaarlijkse KB's die we vandaag kennen) die perspectief biedt op lange termijn, gekoppeld aan het engagement dat de meerkosten ten gevolge van federale beslissingen ook door de federale overheid worden gedragen.
- De uitvoering van het politieke akkoord dat de federale overheid zou instaan voor 50% van de kosten van de hulpverleningszones. Vandaag zijn we daar nog lang niet.
- De schrapping van de 1% administratiekosten die de gemeenten nog altijd betalen voor de inning van de aanvullende personenbelasting, terwijl het om een vrijwel 100% geautomatiseerd proces gaat.
- Verdere ondersteuning van de huishoudens. De eerdere uitbreiding van het sociaal tarief heeft tot gevolg dat het klantenbestand bij Fluvius (de 'gedropte' klanten) nog niet significant gestegen is. De maatregel werkt dus. Omdat ook mensen die een inkomen hebben dat hoger ligt dan de inkomensgrens voor de verhoogde tegemoetkoming in de problemen komen, vragen we u een verdere uitbreiding van het sociaal tarief door te voeren. Dit vormt een buffer tegen grotere ellende die de OCMW's dan op termijn zouden moeten remediëren.
- Verdere ondersteuning van de OCMW's via de fondsen gas en elektriciteit (wet 2 september 2002).
- Om mensen goed te kunnen helpen vragen we ook het ter beschikking stellen van een tool voor lokale besturen die de voorschotfactuur accuraat berekent. De voorschotten die leveranciers hun klanten voorstellen, zijn niet steeds betrouwbaar.
- We dringen ook aan om leveranciers te verplichten hun klanten en de hulpverleners ernstig te nemen door efficiënte call centra te installeren die snel bereikbaar en behulpzaam zijn. Maatschappelijk werkers moeten een aparte toegang krijgen om in de veelheid van dossiers snel te kunnen handelen.

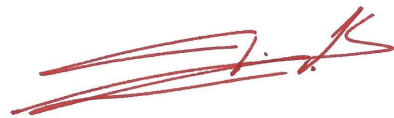
De Vlaamse lokale besturen rekenen erop dat de federale overheid bovenstaande maatregelen mee in rekening neemt wanneer ze de komende dagen en weken beslissingen neemt in de bestrijding van de energiecrisis waarin we ons vandaag bevinden. De VVSG is graag bereid om een en ander verder met u te bespreken.

We bezorgen deze brief ook aan de vice-eersteministers in uw regering. De ministers Lalieux en Van Der Straeten bezorgen we nog een aparte brief waarin we dieper ingaan op aspecten van energiearmoede.

Hoogachtend

Wim Dries
Voorzitter

Kris Snijkers
Algemeen directeur